

Міністерство освіти і науки України
Державний вищий навчальний заклад
«Ужгородський національний університет»
Факультет суспільних наук
Кафедра політології і державного управління

Навчально-методична серія
«КАФЕДРА»
№ 8

НАУКОВА РОБОТА ДЛЯ МАГІСТРА

Методичні рекомендації до написання та захисту
магістерських робіт для студентів
спеціальності 8.150101 «Державна служба»

Ужгород – 2014

УДК 35(076)
ББК Ф033.141.3я73-5
Н – 34

Наукова робота для магістра: методичні рекомендації до написання та захисту магістерських робіт для студентів спеціальності 8.150101 «Державна служба» / Упорядники: Лендьел М.О., Петрецький В.В., Попадюк Н.І., Токар М.Ю., Черленяк І.І.; Навчально-методична серія «Кафедра» / № 8.– Ужгород, 2014. – 52 с.

Видання містить методичні рекомендації щодо вимог вибору теми, опрацювання джерел, написання, оформлення та процедури захисту кваліфікаційних робіт випускниками магістратури за спеціальністю «Державна служба».

Для студентів магістратури, керівників та рецензентів магістерських робіт.

Рецензенти:

Руденко Ольга Мстиславівна – доктор наук з державного управління, професор кафедри державного управління Національного університету біоресурсів та природокористування України

Лазур Ярослав Володимирович – доктор юридичних наук, декан факультету європейського права та правознавства ДВНЗ «Ужгородський національний університет»

Рекомендовано до друку Вченою радою факультету суспільних наук Ужгородського національного університету від 28 лютого 2014 року, протокол № 6.

Навчально-методична серія «КАФЕДРА» / № 8
(створена рішенням кафедри політології і державного управління ФСН УжНУ, протокол № 7 від 26 лютого 2014 року)

© Лендьел М.О., Петрецький В.В., Попадюк Н.І.,
Токар М.Ю., Черленяк І.І., 2014
© Навчально-методична серія «Кафедра», 2014

ЗМІСТ

Вступ.....	4
Послідовність написання магістерської роботи	5
Оформлення магістерської роботи	8
Захист магістерської роботи	19
Додатки	21
Орієнтовний перелік тем магістерських робіт	45
Про авторів видання	48
Про кафедру політології і державного управління факультету суспільних наук Ужгородського національного університету	49

ВСТУП

Магістерська робота є самостійною кваліфікаційною роботою випускника магістратури, що містить елементи наукової новизни. Основне завдання її автора – продемонструвати рівень своєї наукової кваліфікації, уміння самостійно вести пошук і вирішувати конкретні наукові завдання в галузі державного управління.

Магістерська робота, з одного боку, має узагальнюючий характер, оскільки є своєрідним підсумком підготовки магістра, а з іншого – самостійним оригінальним науковим дослідженням студента, у розробці якого зацікавлені установи, організації, підприємства. При цьому студент упорядковує на власний розсуд накопичені факти та доводить їх наукову цінність або практичну значущість.

З наукового погляду вимоги до магістерської роботи вищі, ніж до дипломної роботи. На відміну від дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата і доктора наук, що є науково-дослідницькими працями, магістерська робота, як самостійне наукове дослідження, кваліфікується як навчально-дослідницька праця, в основу якої покладено моделювання більш-менш відомих рішень. Її тематика та науковий рівень мають відповідати освітньо-професійній програмі навчання.

Виконання такої роботи повинне не стільки розв'язувати наукові проблеми (завдання), скільки засвідчити, що її автор здатний належним чином вести науковий пошук, розпізнавати професійні проблеми, знати загальні методи і прийоми їх розв'язання.

Кожне дослідження, у тому числі й магістерська робота, від творчого задуму до остаточного оформлення наукової праці має унікальну специфіку, але усі вони наділені загальними особливостями, які охоплюють універсальні послідовні етапи.

ПОСЛІДОВНІСТЬ НАПИСАННЯ МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ

1. Вибір теми, обґрунтування її актуальності і визначення рівня її розробленості; вибір об'єкта, предмета, окреслення мети і завдань дослідження.

2. Нагромадження необхідної наукової інформації, пошук, вивчення й аналіз джерел з теми дослідження; вибір напрямів дослідження з огляду на його мету.

3. Відпрацювання гіпотези й теоретичних передумов дослідження, визначення наукового завдання.

4. Вибір методів дослідження, які є інструментами здобуття фактичного матеріалу, необхідною умовою досягнення поставленої мети.

5. Обробка й аналіз результатів експериментального дослідження.

6. Написання тексту роботи, оформлення її вступу і висновків, опис використаних джерел (створення додатків при необхідності).

7. Підготовка до захисту і захист магістерської роботи.

Тема кваліфікаційної роботи затверджується наказом ректора університету. Теми і проблеми досліджень повинні бути зумовлені потребами розвитку суспільства.

Мотивом вибору теми дослідження можуть бути необхідні для розв'язання проблеми досвід і творчий потенціал випускника магістратури. Розпочинають дослідження із ознайомлення зі станом проблеми. Для цього студент аналізує доступні законодавчі й нормативні документи, вивчає джерела, статистичні матеріали, літературу. Для виявлення джерел та посібників необхідно звернутись до спеціальних довідково-бібліографічних, реферативних та інших інформативних видань.

Результатом такої роботи повинен стати бібліографічний перелік опрацьованих джерел студентом, нотатки використаних матеріалів, конспект чи реферат.

При визначенні об'єкта та предмета дослідження слід пам'ятати, що об'єкт – це матеріальна або ідеальна система, яка підлягає дослідженню (органи влади, підприємства, заклади, організації, інші господарські та організаційні системи). Предметом дослідження виступають властивості, характеристики об'єкта дослідження у

вигляді структури системи, закономірностей взаємодії елементів системи, закономірностей розвитку, якості системи тощо.

Після вивчення стану проблеми складають програму (план) дослідження, мета якої полягає в забезпеченні систематичності та послідовності у процесі написання роботи. Програма передусім передбачає конкретну методику дослідження – сукупність і взаємозв'язок дослідницьких способів, методів і прийомів. У ній обґрунтовують вибір теми, розкривають її актуальність і наукову новизну, визначають мету й завдання дослідження, складають календарний план робіт, формулюють гіпотезу дослідження.

Обґрунтування теми дослідження має переконувати в актуальності міркувань, на підставі яких обрано проблему, розкривати чинники, які зумовлюють необхідність здійснення аналізу. Ними можуть бути розвиток науки, суспільні потреби, необхідність узагальнення певного досвіду та ін.

Актуальність магістерської роботи залежить від того, наскільки її результати сприятимуть вирішенню конкретних практичних завдань або усуненню протиріч у сфері державного управління чи місцевого самоврядування. Новизна дослідження може полягати у відкритті нових закономірностей, визначенні шляхів їх використання для практичних потреб людини, суспільства загалом.

Мета дослідження здебільшого міститься у формулюванні теми. Як правило, її вбачають у виявленні залежностей між певними факторами, з'ясуванні зв'язків між явищами, встановленні умов усунення недоліків у процесах, розкритті можливостей удосконалення процесів, пізнанні закономірностей і тенденцій розвитку та ін. Мета дослідження конкретизується в його завданнях, які дають уявлення про спрямованість магістерської роботи. Завдання розкривають мету дослідження, і у сукупності повинні бути адекватними їй.

Наявність мети й завдань є передумовою для обґрунтованого вибору методів, засобів дослідження, методів оброблення результатів дослідження, способів, за допомогою яких вони будуть інтерпретовані й відповідно оформлені. Передбачений програмою календарний план робіт сприяє чіткому розподілу часу на кожний етап дослідження. Відсутність його породжує невизначеність, а нерідко й порушення термінів виконання окремих етапів дослідження, ритмічності всієї роботи, спричинює зниження дослідницьких результатів.

Для систематичного накопичення матеріалів застосовують різноманітні **методи** наукового дослідження. Їх вибір залежить від мети і завдання дослідження. Кожен магістрант обирає найзручніший метод, зважаючи на особливість своєї теми.

Наступною складовою підготовки магістерської роботи є зведення результатів дослідження. На цьому етапі упорядковують, систематизують, перевіряють на достовірність або здійснюють статистичну оцінку зібраних матеріалів. Надалі їм надають зручної для аналізу форми (таблиці, графіки, математичні формули та ін.).

Зведені результати дослідження всебічно вивчають й аналізують, приділяючи увагу усвідомленню і встановленню сутності та зв'язків між досліджуваними факторами, процесами, явищами. Визначальними при обробленні результатів дослідження є методи аналізу і синтезу. Для аналізу чисельних результатів, пов'язаних із складними процесами, явищами, використовують їх комбінування. Навіть негативні результати дослідження мають свою цінність, тому не слід недооцінювати їхнє значення. У багатьох випадках вони допомагають правильно змінити уявлення дослідника про досліджувані об'єкти, процеси чи явища.

На основі аналізу формулюють висновки та пропозиції. Результативність такої роботи значною мірою залежить від рівня кваліфікації й ерудиції дослідника, його вміння стисло, чітко і зрозуміло розкрити, оцінити все нове та суттєве, що є результатом дослідження, визначити шляхи подальших пошуків.

Дотримання послідовності етапів наукового пошуку забезпечує високий професійний рівень дослідження і ефективність впровадження результатів магістерської роботи. Написання повинно проходити у процесі постійного консультування з науковим керівником роботи.

ОФОРМЛЕННЯ МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ

Магістерська робота пишеться державною мовою. Робота виконується на комп'ютері і друкується на одній стороні вертикально орієнтованих аркушів паперу білого кольору формату А4 (210 x 297 мм). Для друку використовується шрифт Times New Roman; колір шрифту – чорний; розмір шрифту – 14 пт. На одній сторінці розміщується до 30 рядків тексту, що відповідає використанню міжрядкового інтервалу 1,5.

При друкуванні встановлюються відступи таких розмірів:

зліва – 30 мм,

справа – 10-15 мм,

зверху – 20 мм,

знизу – 20 мм.

За умови дотримання вищезазначених вимог рекомендований обсяг магістерської роботи становить 80 – 100 сторінок (без списку використаних джерел та додатків).

Назви структурних частин «ЗМІСТ», «ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ», «ВСТУП», «РОЗДІЛ», «ВИСНОВКИ», «ДОДАТКИ», «СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ» та ін. друкують великими літерами по центру сторінки жирним шрифтом.

Номери розділів проставляються арабськими цифрами, після яких крапка не ставиться.

Відстань між заголовками та текстом повинна дорівнювати 2 інтервалам. Заголовки підрозділів друкують маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу. Крапку після номера розділу чи підрозділу не ставлять. Якщо заголовок складається з двох речень, то їх розділяють крапкою.

Кожну структурну частину роботи треба починати із нової сторінки. Підрозділи нумерують у межах кожного розділу. Наприклад, 2.4 (четвертий підрозділ другого розділу і т.п.). Використання для нумерації римських цифр, а також § – знаку параграфу – не допускається.

Нумерація сторінок роботи – наскрізна, у правому верхньому куті сторінки, арабськими цифрами без крапки. Першою сторінкою є титульний аркуш, але він не нумерується. Якщо додатки вшиті у роботу, здійснюється наскрізна нумерація їх сторінок.

Приклад оформлення основної частини роботи наведено у додатку.

За особливостями викладеного матеріалу магістерська робота умовно поділяється на:

- вступну частину;
- основну частину;
- список використаних джерел;
- додатки.

Вступна частина повинна мати такі структурні елементи:

- титульний аркуш;
- завдання на магістерську роботу й календарний план її виконання;
- анотацію;
- зміст;
- перелік умовних позначень, символів, одиниць, скорочень і термінів (за потреби).

Основна частина містить такі структурні одиниці:

- вступ;
- структурований у розділи та підрозділи основний текст;
- висновки.

До списку використаних джерел включається бібліографічний опис нормативно-правових актів, монографій, підручників, посібників, словників, енциклопедій, статей, архівних матеріалів, ресурсів мережі Інтернет тощо.

Додатки є необов'язковим структурним елементом магістерської роботи.

Титульний аркуш, завдання, календарний план виконання роботи

Титульний аркуш магістерської роботи містить у такій послідовності:

- назву міністерства та вищого навчального закладу, де виконано магістерську роботу;
- назву факультету та випускної кафедри, де виконувалась робота;
- УДК;
- повну назву теми роботи;
- шифр та назву спеціальності, за якою підготовлено роботу;
- візу завідувача випускної кафедри про допуск до захисту;
- місто і рік виконання магістерської роботи.

Зразок оформлення титульного аркуша магістерської роботи наведено у додатку.

На другому (після титульного) аркуші магістерської роботи розміщується затверджене завідувачем випускної кафедри завдання на магістерську роботу, яке підписується магістрантом та керівником. У завданні серед іншого вказуються вихідні дані до роботи, перелік питань, які належить розробити магістранту, термін здачі завершеної роботи тощо. Зворотна сторона другого аркушу містить також календарний план виконання магістерської роботи, який магістрант узгоджує із керівником. Зразок оформлення другого аркушу наведено у додатку.

Студенти магістратури за спеціальністю «Державна служба» можуть отримати у встановленому порядку форми першого та другого аркушів магістерської роботи на кафедрі політології і державного управління УжНУ.

Анотація магістерської роботи

Обов'язковою складовою магістерської роботи є її анотація, яка коротко характеризує роботу з точки зору її тематики, спрямованості та практичної цінності. Анотація подається українською мовою та тією іноземною мовою, яку студент вивчав у магістратурі. Обсяг анотації – 1000-1200 друкованих знаків. Завершується анотація коротким переліком (3-5) ключових слів за змістом роботи. Зразок оформлення анотації наведено у додатку.

Зміст

Зміст магістерської роботи послідовно викладає назви усіх структурних елементів магістерської роботи та номери початкових сторінок цих елементів. До змісту включаються усі частини роботи, які мають заголовки. За наявності у роботі додатків, усі їх назви до змісту можна не включати, вказуючи натомість лише загалом «ДОДАТКИ» та номер сторінки першого додатку.

Перелік умовних скорочень, позначень, символів, одиниць та термінів

Перелік умовних позначень, символів, одиниць, скорочень і термінів є обов'язковою структурною частиною магістерської роботи. Він оформляється за потреби й друкується двома колонками

у вигляді окремого списку, який розміщується перед вступом. Якщо спеціальні терміни, скорочення, символи тощо, повторюються у роботі менш, як три рази, перелік не складають, а їх розшифровку наводять у тексті при першому згадуванні.

Вступ

Вступ (5-7 відсотків обсягу основної частини тексту) повинен розкривати сутність і стан розробки порушеної проблеми та містити загальну характеристику магістерської роботи у такій рекомендованій послідовності:

- **актуальність теми** (формулюється доцільність роботи для розвитку державного управління, місцевого самоврядування, державної служби та їх механізмів шляхом критичного аналізу і порівняння з відомими розв'язаннями досліджуваної проблеми);
- **мета і завдання дослідження**, які необхідно вирішити для досягнення поставленої мети;
- **об'єкт** (система, процес або явище, що породжує проблемну ситуацію і обране для вивчення) та предмет (міститься в межах об'єкта й саме на ньому повинна бути сконцентрована увага автора) дослідження;
- **методологічна основа роботи** (характеристика використаних теорій, учень та засобів досягнення мети);
- **практичне значення одержаних результатів** (де і яким чином можна використати матеріали дослідження);
- **апробація отриманих результатів** (якщо автор брав участь у семінарах, нарадах, конференціях і виступав з матеріалами роботи або ж має публікації за темою дослідження);
- **опис структури роботи**, наприклад: «Логіка проведеного дослідження зумовила структуру роботи: вступ, три розділи (сім підрозділів), висновки, загальний обсяг яких складає 95 сторінок. Список використаних джерел містить 99 найменувань, у тому числі 10 іноземною мовою. У роботі вміщено 5 рисунків та 7 таблиць. Положення основного тексту доповнює матеріал, викладений у 6 додатках».

Виклад матеріалу дослідження

Виклад матеріалу дослідження здійснюється відповідно до плану послідовно у розділах, підрозділах, пунктах основної частини

роботи. Результати дослідження повинні відповідати вимогам літературної мови, стиль викладу – науковий. Необхідно стисло, логічно й аргументовано викладати зміст і результати наукових досліджень, уникати загальних слів, бездоказових тверджень, тавтології.

Розгляд досліджуваної проблеми доцільно розпочинати з короткого огляду літератури за темою роботи.

Магістерська робота повинна містити принципово новий матеріал, або узагальнення раніше відомих положень з інших наукових позицій або в іншому аспекті. Потрібно використовувати загальнонаукові та спеціальні методи наукового пізнання, правомірність застосування яких всебічно обґрунтовується у кожному конкретному випадку їх використання. Необхідно наводити вагомі й переконливі докази на користь обраної концепції, всебічно аналізувати і обґрунтовано критикувати протилежні їй точки зору.

Наукову інформацію в роботі потрібно викладати у найповнішому вигляді, обов'язково розкриваючи хід та результати дослідження з детальним описом методики дослідження. Повнота наукової інформації повинна відбиватися у деталізованому фактичному матеріалі з обґрунтуваннями, гіпотезами, теоретичними узагальненнями.

Матеріали роботи мають містити конкретні чітко сформульовані рекомендації, спрямовані на вдосконалення існуючого стану державного управління, місцевого самоврядування, державної служби, розробки та реалізації державної політики у різних сферах суспільного життя.

Посилання на джерела

З метою можливості відтворення матеріалу використаних джерел роботи, для забезпечення вимог наукової етики, у тексті вміщують посилання. Вони робляться після закінчення цитування джерела або ж після узагальненого викладу даних, запозичених з конкретного джерела (джерел).

Посилання на джерела оформляють у квадратних дужках відповідно до списку використаних джерел. Наприклад: «Учений розробив методику прогнозування потреби у висококваліфікованих фахівцях [12, с.35]». Це означає посилання на матеріал, вміщений на тридцять п'ятій сторінці друкованого джерела, яке розміщене у

списку під дванадцятим номером. Або: «За останні три роки число учнів у малокомплектних школах збільшилося у два рази [37, с.56-60]» свідчить, що статистичні дані про чисельність учнів розміщені на сторінках з 56-ї по 60-у в джерелі, що подане у списку під номером 37.

Враховуючи особливості викладеного у роботі матеріалу, допускаються посилання лише на порядковий номер джерела. Наприклад: «Інституційне оформлення державної служби розпочалося із набуттям чинності Закону України «Про державну службу» [7]». У цьому випадку цифра 7 означає порядковий номер, під яким названий правовий акт вміщено у списку використаних джерел. Або: «Сьогодні оголошення про вакантні посади державних службовців розміщуються на офіційних веб-сайтах органів державної виконавчої влади [24-27; 32]». Тут розуміється, що у списку використаних джерел під порядковими номерами 24, 25, 26, 27 та 32 вміщено опис відповідних Інтернет-ресурсів.

Наявність посилань є обов'язковою вимогою щодо оформлення магістерської роботи.

Ілюстрації

Ілюстрації (креслення, рисунки, графіки, схеми, діаграми, фотознімки тощо) слід розміщувати в магістерській роботі безпосередньо після тексту, де вони згадуються вперше, або на наступній сторінці.

Фотознімки розміром менше за формат А4 мають бути наклеєні на аркуш білого паперу формату А 4 і вшиті у текст роботи.

Ілюстрації повинні мати назву, яку розміщують під ілюстрацією. За необхідності під ілюстрацією розміщують пояснювальні дані (підмалюнковий текст).

У тексті роботи усі ілюстрації іменуються словом «рисунок» або скорочено «Рис.» Ілюстрації слід нумерувати арабськими цифрами порядковою нумерацією в межах розділу, за винятком ілюстрацій, наведених у додатках. Номер ілюстрації складається з номеру розділу і порядкового номера ілюстрації, відокремлених крапкою, наприклад: «Рисунок 3.1» – це перший рисунок третього розділу. Назва ілюстрації розміщується по центру сторінки зразу під зображенням, пишеться з великої букви і відділяється від порядкового номера знаком тире. Наприклад:

Рис.2.7 – Система місцевого самоврядування в Україні

Якщо у роботі вміщено тільки одну ілюстрацію, її нумерують згідно з наведеними вимогами. Зразок оформлення рисунків у тексті роботи подано у додатку.

Таблиці

Зведений цифровий матеріал у магістерській роботі подають у вигляді таблиць. На всі таблиці має бути посилення в тексті роботи.

Таблиці слід нумерувати арабськими цифрами порядковою нумерацією в межах розділу, за винятком таблиць, що наводяться у додатках. Номер таблиці складається з номера розділу і номера таблиці, відокремлених крапкою, наприклад, «Таблиця 3.1» – перша таблиця третього розділу. Допускається скорочення «Табл.3.1»

Якщо у тексті тільки одна таблиця, її нумерують згідно з наведеними вимогами.

Номер таблиці розміщують над таблицею біля правого поля сторінки. Таблиця може мати назву, яку друкують малими літерами (крім першої великої) і вміщують симетрично до тексту над таблицею. Назва має бути стислою і відбивати зміст таблиці.

Якщо рядки або графи таблиці виходять за межі формату сторінки, таблицю поділяють на частини, розміщуючи одну частину під другою, або поруч, або переносячи частину таблиці на наступну сторінку, повторюючи в кожній частині таблиці її головку і боковик. При поділі таблиці на частини допускається її головку або боковик замінити відповідно номерами граф чи рядків, нумеруючи їх арабськими цифрами у першій частині таблиці. Якщо таблицю розділяють, то над другою і наступними частинами біля правого поля пишуть: «Продовження таблиці ...» із зазначенням номера таблиці.

Заголовки граф таблиці починають з великої літери, а підзаголовки – з малої, якщо вони складають одне речення з заголовком. Підзаголовки, що мають самостійне значення, пишуть з великої літери. В кінці заголовків і підзаголовків таблиць крапки не ставлять.

Висновки

У висновках оцінюють стан ситуації (середовища) відповідно до теми роботи. Висновки мають містити стисле викладення теоретичних і практичних результатів, отриманих автором магістерської роботи особисто в ході дослідження, а також обґрунтування перспектив проведення подальших досліджень у

даній сфері, рекомендації щодо впровадження результатів дослідження у практику. Висновки можуть бути оформлені як пронумерований арабськими цифрами виклад результатів дослідження, описаних у розділах основної частини роботи.

Посилання на інших авторів, їх цитування, а також наведення загальновідомих істин у висновках не допускаються.

Рекомендується, щоб обсяг висновків становив не більше, ніж 5 відсотків обсягу основної частини магістерської роботи.

Список використаних джерел

Використані джерела у магістерській роботі розміщують у вигляді нумерованого списку (використовуються тільки арабські цифри) за алфавітом. Бібліографічний опис джерел складають відповідно до чинних стандартів із видавничої та бібліотечної справи. Нижче наведено приклади такого опису, залежно від типу джерела.

Монографії, підручники, посібники (один, два або три автори):

Дзвінчук Д. Освіта в історико-філософському вимірі: тенденції розвитку та управління: Монографія / Д. Дзвінчук. – К.: ЗАТ «Нічлава», 2006. – 378 с.

Дубенко С.Д. Державна служба і державні службовці в Україні: Навчально-методичний посібник / С.Д. Дубенко. – К.: «Ін Юре», 1999. – 244 с.

Данилюк О.Д. Теорія і практика процесно-орієнтованого управління витратами / О.Д. Данилюк, В.П. Лещій. – Івано-Франківськ: Місто-НВ, 2002. – 248с.

Ковальчук В.В. Основи наукових досліджень: Навчальний посібник / В.В. Ковальчук, Л.М. Моїсєєв. – К.: ВД «Професіонал», 2004. – 216 с.

Колективне видання:

Органи державної влади в Україні: структура, функції та перспективи розвитку: Навчальний посібник / Кол. авт.: Нижник Н.Р., Дубенко С.Д., Плахотнюк Н.Г. та ін. / За заг. ред. Н.Р.Нижник. – К.: ЗАТ «Нічлава», 2003. – 288 с.

Багатотомні видання:

Выготский Л.С. Собрание сочинений: В 6 т. / Л.С. Выготский; Под. ред. В.В. Давыдова. – М.: Педагогика, 1982. – Т.6: Вопросы общей психологии. – 504 с.

Закони України: Офіційне багатотомне видання. – Т.10. – К.: Інститут законодавства Верховної Ради України, 1997. – 336 с.

Перекладне видання:

Дон Гелрігел, Джон В. Слокум-молодший, Ричард В. Вудмен, Н. Сью Бренінг. Організаційна поведінка / Пер. з англ. І. Тарасюк, М. Зарицької, Н. Гайдукевич. – К.: «Основи», 2001. – 728 с.

Словники, енциклопедії:

Малиновський В.Я. Словник термінів і понять з державного управління / В.Я. Малиновський. – К.: Центр сприяння інституційному розвитку державної служби, 2005. – 254 с.

Енциклопедія бізнесмена, економіста, менеджера / За ред. Р. Дяківа. – К.: Міжнародна економічна фундація, 2000. – 704 с.

Стаття у науковому збірнику:

Бодров В. Державне регулювання економіки регіонів: проблеми теорії і політики / В. Бодров // Збірник наукових праць УАДУ при Президентові України / За заг. ред. В.І. Лугового, В.М. Князева. – К.: Вид-во УАДУ, 2000. – Ч.IV. – С.16-21.

Стаття у журналі:

Александров В. Концепція створення і впровадження мережі інтегрованих комплексів неперервної освіти / В. Александров, Ю. Бицюра // Освіта і управління: Науково-практичний журнал. – 2006. – № 2. – С.65-82.

Газетні публікації:

Постанова Кабінету Міністрів України від 26.05.2005 р. № 402 «Про затвердження Положення про порядок прийому осіб на навчання за освітньо-професійними програмами підготовки магістрів за спеціальністю «Державна служба» в освітній галузі «Державне управління» та працевлаштування випускників» // Урядовий кур'єр. – 2005. – № 105. – 8 червня. – С. 3-4.

Кіндрачук М. Правила гри стають прозорішими / М. Кіндрачук // Галичина. – 2007. – №48. – 3 квітня. – С. 2.

Тези виступу (доповіді) на конференції:

Мазак А.В. Органи місцевого самоврядування як засіб становлення громадянського суспільства в Україні / А.В. Мазак // Суспільні реформи та становлення громадянського суспільства в Україні: Матеріали наук.-практ. конф. / За заг. ред. В.Лугового, В.Князева. – К.: Вид-во УАДУ, 2001. – С.104-107.

Автореферат дисертації:

Синицина Н.Г. Стандартизація освіти державних службовців в Україні / Н.Г. Синицина: Автореф. дис....канд. наук з державного управління: 25.00.03 / Дніпропетровський регіональний інститут державного управління НАДУ при Президентові України. – Дніпропетровськ, 2006. – 20 с.

Джерела мережі Інтернет:

Інформація щодо удосконалення системи місцевого самоврядування в регіонах України станом на 30.03.07 // Офіційний веб-сайт Голодержслужби України. – http://www.guds.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=65532&cat_id=45513 (5 квітня 2007).

Видрін Д. Епоха Президента Ющенка? / Д. Видрін // Дзеркало тижня OnTheWEB. – <http://www.zn.kiev.ua/ie/show/549/50233/> (11 червня 2005).

Додатки

Додатки мають включати допоміжний матеріал, необхідний для повноти сприйняття дослідження і наводяться тільки в разі необхідності. Якщо додатки можна розмістити на аркушах формату А4, вони послідовно вшиваються у роботу після списку використаних джерел з наскрізною нумерацією сторінок. Для додатків можна не дотримуватися вимог щодо розміру шрифту та міжрядкового інтервалу. Якщо ж розмір додатків (таблиці, графіки, карти тощо) є більшим, ніж формат А4, вони оформляються в окремій структурованій папці, на якій зазначається слово «ДОДАТКИ» та назва магістерської роботи і прізвище та ініціали автора.

Розміщувати додатки слід у порядку появи посилань на них у тексті магістерської роботи. Кожний додаток повинен починатися з нової сторінки.

Додатки слід позначати послідовно великими літерами української абетки, за винятком літер Г, Є, З, І, Ї, Й, О, Ч, Ь, наприклад, «Додаток А», «Додаток Б» і т.д. Позначення «Додаток А» (як і всі інші) робиться у правому верхньому куті аркуша, нижче симетрично до тексту розміщується назва додатку.

За необхідності текст додатків може поділятися на розділи, підрозділи, пункти і підпункти, які слід нумерувати в межах кожного додатку. У цьому разі перед кожним номером ставлять позначення додатку (літеру) і крапку, наприклад. А.2 – другий розділ додатку А; Г.3.1 – підрозділ 3.1 додатку Г. Ілюстрації, таблиці, формули, що у тексті додатку, потрібно нумерувати в межах кожного додатку, наприклад, рисунок Г.3 – третій рисунок додатку Г; таблиця А.2 – друга таблиця додатку А; формула (А.1) – перша формула додатку А.

ЗАХИСТ МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ

До захисту випускної магістерської дипломної роботи допускаються студенти магістратури, які успішно виконали навчальний план та склали комплексний державний іспит.

На кафедрі політології і державного управління УжНУ складається та затверджується календарний графік захисту магістерських робіт. Остаточний варіант роботи у твердому переплетінні подається на кафедру не пізніше, ніж за два тижні до захисту. Також на кафедру політології і державного управління подається електронний варіант роботи, записаний на компакт-диску. Електронний варіант роботи повинен бути повністю ідентичним за змістом роботі на паперовому носії й оформляється одним файлом у форматі *.doc або *.rtf, де назвою файлу є прізвище автора, подане в транскрипції літерами латинського алфавіту.

До роботи додається відгук керівника та рецензія.

У відгуку керівник послідовно зазначає:

- назву магістерської роботи, прізвище та ініціали її автора;
- ступінь опрацювання магістрантом джерел, узагальнення матеріалів, вірогідність результатів, значущість висновків і пропозицій;
- дотримання автором графіку написання роботи;
- характеристику сформованих у магістранта вмій і навичок проведення наукового дослідження;
- загальний висновок щодо відповідності магістерської роботи встановленим вимогам;
- найменування посади та підпис керівника.

Рецензія має містити такі дані:

- назва магістерської роботи, прізвище та ініціали її автора;
- характеристика структури роботи;
- висновок про відповідність змісту магістерської роботи виданому завданню;
- характеристика виконання кожного розділу роботи, ступінь використання автором останніх досягнень науки та практики;
- позитивні сторони магістерської роботи;
- недоліки та зауваження до роботи;

- загальна оцінка про відповідність роботи встановленим вимогам та її цінність для практичного застосування у діяльності органів державної влади (органів місцевого самоврядування), розробки державної політики;
- загальний висновок про оцінку (за чотирибальною шкалою), на яку заслуговує робота;
- найменування посади та підпис рецензента.

Захист магістерської роботи проходить на відкритому засіданні Державної екзаменаційної комісії (ДЕК). Захист відбувається публічно, повинен носити характер дискусії і проходити в обстановці високої вимогливості, принциповості та дотримання наукової етики.

Процедура захисту проводиться у такій послідовності:

- оголошення головою ДЕК теми роботи та відгуку керівника роботи;
- повідомлення випускником магістратури основних результатів дослідження;
- дискусія (відповіді автора магістерської роботи на запитання, виступи членів ДЕК щодо матеріалів роботи);
- оголошення рецензентом змісту рецензій, які надані на магістерську роботу;
- відповіді автора роботи на зауваження, висловлені рецензентами та членами ДЕК.

Під час повідомлення основних результатів дослідження (10-12 хв.), магістранту рекомендується за допомогою технічних засобів або наочно демонструвати схеми, таблиці, ілюстрації, матеріали з яких виносяться на захист. У дискусії мають право брати участь усі присутні на захисті. Наприкінці автору надається заключне слово.

На закритому засіданні ДЕК підводяться підсумки захисту і приймається рішення про загальну оцінку написання та захисту магістерської роботи, а також про присвоєння випускнику кваліфікаційного рівня «магістр» за спеціальністю «Державна служба».

Результати захисту оголошуються у той же день, після підписання в установленому порядку передбаченого процедурою захисту протоколу.

ДОДАТКИ

Зразок оформлення титульної сторінки

Міністерство освіти і науки України
Державний вищий навчальний заклад
«Ужгородський національний університет»
Факультет суспільних наук
Кафедра політології і державного управління

УДК 342.57

ТРАНСФОРМАЦІЯ ПОЛІТИЧНИХ ЕЛІТ В УКРАЇНІ: ОСОБЛИВОСТІ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

МАГІСТЕРСЬКА РОБОТА

ОСВІТНЬО-КВАЛІФІКАЦІЙНИЙ РІВЕНЬ:
МАГІСТР

Виконала: студентка 6 курсу
Іванова Іванна Іванівна
Спеціальність:
8.150101– Державна служба

Керівник: доц. Попадюк Н.І.

Рецензент: проф. Черленяк І.І.

Ужгород – 2014

Зразок оформлення анотації

Faculty of the Social Sciences
Political Science and Public Administration Department

Ivanna Ivanova

Назва роботи іноземною (англійською) мовою

Masters Thesis

Supervisor: PhD, doc. Nadiia Popadiuk

RESUME

Текст анотації іноземною (англійською) мовою, де вказується актуальність, мета, завдання, об'єкт і предмет дослідження, а також структура роботи і ключові слова.

* Весь текст анотації повинен вміститись на одну сторінку.

Зразок завдання на магістерську роботу
Державний вищий навчальний заклад
«Ужгородський національний університет»
Факультет суспільних наук
Кафедра політології і державного управління

Освітньо-кваліфікаційний рівень: магістр
Спеціальність магістра: 8.150101 – державна служба

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри

проф. Лендьел М.О.

«__» _____ 2014 року

З А В Д А Н Н Я
НА МАГІСТЕРСЬКУ РОБОТУ

(прізвище, ім'я, по батькові студента)

1. Тема роботи:

Керівник роботи:

Затверджені протоколом № ____ кафедри політології і державного управління від ____ _____ 201__ року

2. Строк подання студентом роботи:

3. Вихідні дані до роботи:

4. Перелік питань, які потрібно розробити:

5. Перелік графічного матеріалу, інших додатків:

6. Консультанти розділів роботи:

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		Завдання видав	Завдання прийняв
1.			
2.			
3.			
4.			

7. Дата видачі завдання:

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів дипломної роботи	Строк виконання етапів роботи	Примітка
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			
8.			
9.			

Студент _____
(підпис) (прізвище та ініціали)

Керівник роботи _____
(підпис) (прізвище та ініціали)

Зразок оформлення змісту

ЗМІСТ

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ	4
ВСТУП	5
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ ПРОЦЕСУ ТРАНСФОРМАЦІЇ ПОЛІТИЧНИХ ЕЛІТ	9
1.1. Еволюція наукових підходів до розуміння сутності політичної еліти та її ролі в трансформаційних процесах	9
1.2. Проблеми трансформації політичних еліт у наукових теоріях і практиці.....	17
Висновки до першого розділу	26
РОЗДІЛ 2. ТРАНСФОРМАЦІЯ ПОЛІТИЧНИХ ЕЛІТ В УКРАЇНІ	28
2.1. Етапи трансформації політичних еліт в Україні (пострадянський та пост революційний періоди).....	28
2.2. Сучасний стан трансформаційних процесів.....	35
2.3. Ймовірні сценарії подальшої трансформації політичних еліт України.....	41
Висновки до другого розділу	47
РОЗДІЛ 3. ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД ТРАНСФОРМАЦІЇ ПОЛІТИЧНИХ ЕЛІТ ТА МОЖЛИВОСТІ ЙОГО ЗАСТОСУВАННЯ В УКРАЇНІ.....	49
3.1. Досвід країн Європейського Союзу.....	49
3.2. Досвід США і Канади	56
Висновки до третього розділу	65
ВИСНОВКИ.....	67
ДОДАТКИ.....	70
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	78

Зразок оформлення переліку умовних скорочень

АЗС – Автономний Земледільський союз
АПАПР – Автономна партія автохтонів Підкарпатської Русі
АПЧ – Аграрна партія Чехословаччини
ВРУ – Верховна Рада України
ДПУУ – Демократична партія угорців України
ДСУУ – Демократична спілка угорців України
ЗМІ – засоби масової інформації
ЗРЦ – Закарпатська реформатська церква
КПУ – Комуністична партія України
КПЧ – Комуністична партія Чехословаччини
НРУ – Народний Рух України
ПУУ (КМКС – ПУУ) – (КМКС – Партія угорців України)
РКЦ – Римо-Католицька Церква
СБУ – Служба безпеки України
СРСР – Союз Радянських Соціалістичних Республік
ТУІЗ – Товариство угорської інтелігенції Закарпаття
ТУКЗ – Товариство угорської культури Закарпаття
УАТО – Угорський автономний територіальний округ
УНП – Угорська національна партія
УПДЗ – Угорська партія дрібних земледільців
УПП – Угорська партія права
УПСЖ – Угорська партія справедливості та життя
УРСР – Українська Радянська Соціалістична Республіка
УСРП – Угорська соціалістична робітничка партія
УХСП – Угорська християнсько-соціалістична партія
ЦК КПРС – Центральний комітет Комуністичної партії Радянського Союзу
ЧСДП – Чехословацька соціал-демократична партія

Зразок оформлення вступу до роботи

ВСТУП

Актуальність дослідження. Для молоді української держави одним із головних завдань виступає формування професійної, ефективно діючої політичної еліти. Як засвідчили результати останніх виборів (парламентських та місцевих), сучасна політична еліта виявилася неготовою до захисту соціальних інтересів певної спільноти, неспроможною контролювати процес прийняття політичних рішень й діяти в інтересах консолідації суспільства. Ще одна проблема – це проблема професіоналізму сучасної політичної еліти. Непоодинокі випадки, коли на важливі посади в державі обираються чи призначаються особи без належної освіти та достатнього досвіду роботи в галузі державно-управлінських відносин. У цьому контексті існує необхідність глибокого і всебічного вивчення світових і вітчизняних теоретичних розробок з проблем формування та трансформації правлячих політичних еліт, їх місця та ролі в системі управління сучасним суспільством.

Стан і ступінь розробки проблеми у спеціальній літературі. Питання походження, розвитку, становлення еліти були предметом аналізу мислителів, починаючи ще з античних часів (Платон, Арістотель). У працях Макіавеллі, Ніцше думка була спрямована головним чином на обґрунтування поняття еліти в контексті її історичного існування та розвитку, розробки В.Парето, Г.Моски, Р.Міхельса з даної тематики склали цілісну політичну теорію еліти.

Сучасний рівень дослідження проблеми трансформації політичних еліт в Україні можна оцінити як недостатній, хоча на особливості цього процесу звертають увагу такі науковці, як С.Вовканич, О.Гринів, А.Колодій, Б.Кухта, М.Пірен, Е.Афонін, В.Тертичка, В.Танчер, М.Шульга. Вони зробили вагомий внесок у теорію політичної еліти, приділяли увагу визначенню сутності, поняття еліти та її ролі у державотворчих процесах. Однак, багато питань щодо формування і трансформації політичних еліт в Україні, перш за все у контексті науки державного управління, все ще мало досліджені.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Загальний напрям магістерського дослідження пов'язаний з плановою науковою темою кафедри державної політики та

управління політичними процесами НАДУ при Президентіві України “Вдосконалення державно-владних відносин в умовах трансформації українського суспільства”.

Мета і завдання дослідження.

Метою дослідження є аналіз особливостей трансформації політичних еліт в Україні та визначення перспектив формування політичної еліти, здатної на адекватну відповідь викликам часу.

Для досягнення мети було визначено такі **завдання** дослідження:

- здійснити аналіз процесу трансформації політичних еліт в Україні;
- дослідити основні особливості її сучасного розвитку;
- розглянути можливі напрями імплементації в Україні позитивного міжнародного досвіду у сфері формування та добору якісної політичної еліти;
- визначити основні перспективи формування і розвитку політичної еліти в Україні.

Об’єкт дослідження – політична еліта України.

Предмет дослідження – особливості та перспективи трансформації політичних еліт в Україні.

Методи дослідження. У роботі були використані функціональний, позиційний і діяльнісний підходи. Кожний з них дозволяє розв’язати дослідницькі завдання лише частково, а їхнє комплексне використання ускладнюють, як правило, різні об’єктивні обставини.

Функціональний підхід виходить із виявлення й аналізу формальних позицій, що їх посідає той чи інший представник політичної еліти у владній ієрархії, і тих функцій, що він їх має виконувати. Основний метод, застосовуваний при цьому, — аналіз документів (біографій, указів, інструкцій, законів, де визначаються основні повноваження тих чи інших політиків). Позиційний підхід виходить з аналізу фактичних можливостей впливу певного політика на процес прийняття і реалізації рішень на основі наявних у нього ресурсів. Основний метод, застосовуваний у рамках цього підходу, — експертне опитування, протягом якого оцінюється такий інтегральний показник, як вплив представників політичної еліти на процес прийняття рішень.

Діяльнісний підхід виходить із вивчення впливу представників політичної еліти (у тому числі й тих, кого неможливо було б віднести

до політичної еліти тільки за критерієм статусу або посади) на підставі аналізу результатів і процесу діяльності, у тому числі внутрішньоелітних взаємодій. Основний метод при цьому — аналіз прийнятих документів і спостереження.

Наукова новизна отриманих результатів. Автор магістерської роботи у 2010 році стала переможцем конкурсу Європарламенту та Єврокомісії і проходила професійне стажування в інституціях Європейського Союзу, а також була переможцем конкурсу Американських рад та Державного департаменту США і проходила професійне стажування в органах законодавчої влади штатів Колорадо, Флорида, Вашингтон, де на практиці здобула досвід і знання щодо формування політичної еліти у державах-членах ЄС та США, які використала у дослідженні. У роботі здійснено аналіз дієвого міжнародного досвіду демократичних процедур добору еліт, їх прозорості, підвищених вимог до професійних і моральних характеристик претендентів на виборні посади, на посади керівників центральних і регіональних органів виконавчої влади, який можна буде використовувати у підготовці навчальних посібників, а також при внесенні змін до законодавства в питаннях вдосконалення механізмів прийняття на державну службу та виборчої системи України. На основі всебічного вивчення та використання іноземних першоджерел розкрита сутність політичних еліт та особливості їх трансформації.

Практичне значення отриманих результатів. Визначені головні теоретичні підходи до вирішення проблеми та розкриті основні завдання політичної еліти як суб'єкта процесу державотворення, які зможуть використати у своїй роботі владні структури, політичні партії та установи, які готують управлінські кадри.

Основні теоретичні положення магістерської роботи та запропоновані висновки можуть бути використані:

- у практичній діяльності органів державної влади, політичних партій, вищих навчальних закладів, які виховують еліту в Україні;
- у науково-дослідницькій роботі для вдосконалення та забезпечення ефективності механізму зміни еліт в Україні, формування і розвитку справжньої політичної еліти в Україні, для розвитку науки державного управління в цілому.
- у навчальному процесі при підготовці підручників, навчально-методичних посібників для викладання спеціальних курсів,

наприклад, «Трансформація політичних еліт в Україні».

Апробація результатів роботи. Основні теоретичні положення і практичні результати дослідження, а саме тези доповідей: «Роль управлінської еліти України в демократизації політичного процесу», «Роль державно-управлінської еліти в соціально-економічному розвитку регіону», «Формування державно-управлінської еліти в Україні як фактор боротьби з корупцією», обговорювалися на міжнародних науково-практичних конференціях.

Публікації. Основні ідеї та результати дослідження висвітлено у 5 публікаціях у наукових фахових виданнях з державного управління: «Проблема зміни управлінських еліт: вітчизняний і зарубіжний досвід», «Зміни управлінських еліт: досвід Канади», «Роль української управлінської еліти в трансформаційних процесах», «Нормативно-правове забезпечення механізму зміни управлінських еліт: вітчизняний та європейський досвід», «Трансформація політичних еліт в Україні: особливості та перспективи». Робота заслухана на засіданні кафедри державної політики та управління політичними процесами НАДУ при Президентові України та рекомендована до захисту.

Структура магістерської роботи. Робота складається із вступу, трьох розділів, висновків та списку використаних джерел. Загальний обсяг роботи становить 74 сторінки, із них обсяг основного тексту – 70 сторінок.

Зразок оформлення розділів та підрозділів роботи

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ ПРОЦЕСУ ТРАНСФОРМАЦІЇ ПОЛІТИЧНИХ ЕЛІТ

2 інтервали

1.1. Еволюція наукових підходів до розуміння сутності політичної еліти та її ролі в трансформаційних процесах

Слово “еліта” походить від французького “elite” - найкраще, вибране. Теорія еліт відстоює соціологічну концепцію, згідно якої суспільство поділяється на вибрану меншість - активну керуючу творчу верхівку з формальних і неформальних лідерів і більш пасивну масу. Ідеї політичного елітизму, згідно з якими функцію управління суспільством мають виконувати групи обраних особистостей, далеко не нові. Перші спроби обґрунтувати керівну роль у тому або іншому соціумі, яка здійснюється невеликою групою людей або окремою особистістю, з’явилися ще в давні часи. Пізніше теоретичне обґрунтування закономірності існування “груп обраних” і (або) їхніх лідерів знаходимо в роботах Конфуція [26], Платона [34], Маккіавеллі [25], Т. Карлейля [43] і багатьох інших мислителів.

2 інтервали

1.2. Проблеми трансформації політичних еліт у наукових теоріях і на практиці

Прагнучи осмислити процеси зміни політичних еліт й віднайти для їх характеристики універсальну формулу, науковці ввели до активного дискурсу поняття трансформації. Його етимологічне значення – перетворення, зміна певної форми, перехід останньої в якусь нову та з якісно новим змістом. Концепція трансформації, як правило, пояснює суть суспільних перетворень як поступальний рух від чогось старого, недосконалого, збанкрутілого до нового, омріяного, прогресивного. Поступальність і поступовість цього руху передбачає певний часовий період і певний стан суспільства, що характеризується наявністю та співіснуванням в одному суспільстві в кожний конкретний момент його розвитку елементів старого й нового.

У цьому контексті можна погодитися з думкою Г.Ашина і Є.Охотського, про те, що “заміна еліти означає усунення попередньої еліти і прихід до влади контреліти, що, як правило, є наслідком революційних перетворень” [2, с.206].

Враховуючи вищезазначене, можна зробити висновок, що сам термін “еліта” (від французького elite) – кращі, добірні, ним позначають, як правило, представників різних соціальних груп, що здійснюють керівництво у певних сферах суспільного життя.

Політична еліта є творенням певного суспільства і основне її призначення полягає у підтримці суспільної системи в стані конструктивної керованості, реалізації владних повноважень та підвищенні відповідальності за рішення, які приймаються і їх практичній реалізації. Це група авторитетних, спеціально підготовлених людей, які займають особливе становище у суспільстві і наділені специфічними професійними здібностями, вміннями, діловими та особистісними якостями, властивостями, які надають можливість її представникам активно і системно впливати на процеси управління суспільством.

Основна інтенція теорії еліт полягає в тому, що численні групи (нації, класи, етноси) неспроможні реалізовувати власні інтереси безпосередньо (шляхом рівномірного впливу усіх груп суспільства): вони можуть досягати цього лише за допомогою так званих “малих центрів активності”.

2 інтервали

Висновки до першого розділу

3 нової сторінки

РОЗДІЛ 2

ТРАНСФОРМАЦІЯ ПОЛІТИЧНИХ ЕЛІТ В УКРАЇНІ

2.1. Етапи трансформації політичних еліт в Україні (пострадянський та постреволуційний періоди)

Беручи до уваги, на які стратегічні цілі скерована діяльність політичних еліт на певному часовому відрізку переходу і, яка їхня

результативність, можна виділити такі етапи трансформації політичних еліт в Україні (Рис. 2.1):

1. Етап перебирання влади реформаторами до своїх рук – *“формальна зміна політичної еліти”*(1990 – 1999 рр.) – *пострадянський період*).

2. Етап прийняття реформаторських рішень про створення нових інституцій – *“заміна політичних інституцій та функціонування підконтрольної еліти”* (1999 – 2004 рр.).

3. Етап звикання суспільства до нових умов, легітимації новостворених інституцій – *“демократична консолідація”, прихід до влади демократичної еліти і початок демократичного розвитку*(2004 р. – до т.ч. – *постреволюційний період*).

Рис.2.1

2 інтервали

2.2. Сучасний стан трансформаційних процесів

Проблемність архаїчної української політичної системи обумовлена неконсолідованістю та незмінністю правлячої верхівки, відсутністю нових дієвих державних і недержавних інститутів, невпровадженням економічних реформ, слабкою розвинутістю інститутів громадянського суспільства та систематичною нестабільністю соціально-політичної ситуації, правовою неупорядкованістю в країні. “Така еліта, — як пише Г. К. Ашин, — піклуючись, в основному, про свої корпоративні інтереси, дедалі більше “загниває”, відриваючись від народу, стає ізольованою системою [2, с. 91]”. Слід задуматися над питанням: як змінити існуючу управлінську еліту, на дієздатну та ефективну силу, яка

зможе гідно відповісти на виклики сучасності? Зарубіжний досвід свідчить, що у таких випадках держава потребує нагальних докорінних змін не лише в економічній, але і, насамперед, у політико-правовій сфері.

2 інтервали

2.3. Ймовірні сценарії подальшої трансформації політичних еліт України

Трансформація політичної еліти України може реалізуватися в рамках не одного, а кількох об'єктивно можливих сценаріїв. При визначенні їх здійсненності потрібно враховувати історичний досвід нашого суспільства, наявні тенденції розвитку, глобальні цивілізаційні зміни, соціальні, економічні та політичні сили, які втілюватимуть сценарії майбутнього України, а також ймовірність оптимального (не найкращого, а реально можливого прогресивного) сценарію, котрий міг би отримати найбільш широку соціальну підтримку. Такий прогностичний сценарій став би об'єднуючою здоровою силою українського суспільства метою поступу. А отже протиположним, згубним для України реваншистсько-тоталітарним та колабораціоністсько-кримінальним сценарієм, чи безнадійно утопічним програмам стрімкого прориву України до вершин соціального та матеріального благополуччя.

2 інтервали

Висновки до другого розділу

3 нової сторінки

РОЗДІЛ 3

ЗРУБІЖНИЙ ДОСВІД ТРАНСФОРМАЦІЇ ПОЛІТИЧНИХ ЕЛІТ ТА МОЖЛИВОСТІ ЙОГО ЗАСТОСУВАННЯ В УКРАЇНІ

3.1. Досвід країн Європейського Союзу

Характеризуючи особливості переходу пострадянських країн до демократичного правління, можна помітити, як він відрізняється від

східноєвропейських держав. Так, у польському та угорському переходах домінували переговори; східнонімецькі, чехословацькі та болгарські переходи характеризувалися масовими мобілізаціями без насилля, тоді як переворот у Румунії був викликаний повстаннями, що протікали в насиллі, зіткненнях та вуличних сутичках.

2 інтервали

3.2. Досвід США і Канади

Особливістю досліджень трансформації політичних еліт США є їх емпірична спрямованість, опора на соціологічні та соціально-психологічні методи і підходи добору управлінської еліти. При цьому актуальними є вивчення людської поведінки в інституціях, групах, політичному процесі у цілому за допомогою анкет та інтерв'ю...

Отже, вдосконалення механізмів прямої демократії є важливим завданням державної політики у процесі підвищення ефективності управлінської системи України, оскільки на сучасному етапі політичних трансформацій вони є актуальним інструментом впливу населення з метою посилення контролю за діяльністю управлінської еліти у міжвиборчий період, забезпечення реальної участі у прийнятті важливих суспільно-політичних рішень.

2 інтервали

Висновки до третього розділу

3 нової сторінки

ВИСНОВКИ

1. На основі здійсненого аналізу елітарних теорій світової наукової думки, можна сказати, що еліта з'являється як багатовимірне формування. У найширшому сенсі воно представляє ті прошарки у суспільстві, що перебувають “на вершині” соціальних формацій і займають відповідні домінуючі позиції.

2. Важливе значення для визначення поняття трансформації політичних еліт має теорія еліт В. Парето, який виходив з того, що за

всіх часів світом урядувала і може урядувати еліта, наділена особливими психологічними й соціальними якостями, яка діє ефективно в певній сфері. Розвиток суспільства відбувається шляхом періодичної зміни, циркуляції еліт. Оскільки правляча еліта прагне зберегти свої привілеї і передати їх у спадок людям з неелітарними індивідуальними якостями, то це призводить до якісного погіршення її складу й водночас до кількісного зростання контреліти. Остання за допомогою мобілізованих нею незадоволених урядом мас скидає правлячу еліту і встановлює власне панування. Потім політичні зміни відбуваються шляхом заміщення однієї еліти іншою, тобто “циркуляції еліт”.

3. Циркуляція еліт є демократичним механізмом, який перешкоджає монополізації влади, допускає нові ідеї нових людей. При цьому, відбувається конкуренція еліт за владу. Вільні вибори виступають перевіркою адекватності існуючої управлінської еліти та здатності суспільства постійно контролювати її. Внаслідок чого відбувається циклічний процес: особи при владі змінюють одна одну або остаточно сходять з управлінської арени.

4. Здійснивши аналіз особливостей трансформації політичних еліт України в пострадянський, постреволюційний та сучасний періоди, автор дійшов висновку, що етапи становлення і трансформації політичних еліт України чітко збігаються з виборчими циклами, при цьому, вибори виступають основним механізмом імплементації змін у державі, у тому числі й кадрових. Враховуючи той факт, що політична еліта України завжди відігравала визначну роль у процесах розвитку демократичної держави Україна, сьогодні особливу увагу слід звернути саме на формування та виховання управлінської еліти нової якості. В сучасних умовах нагальним питанням є трансформація сучасної політичної еліти у професійну, ефективно діючу, якісну управлінську еліту.

5. Основою українсько-націоналістичного сценарію трансформації політичної еліти має стати розвиток України як незалежної суверенної держави сучасного світу за умов збереження її національних цінностей, захисту економічного та політичного суверенітету, власної соціально-культурної ідентичності. Його реалізація є головною передумовою забезпечення добробуту, безпеки, соціального і культурного розвитку всіх громадян України.

6. Особливістю сучасного розвитку політичної еліти в Україні є використання як авторитарних так і демократичних методів

здійснення влади, рух України до консолідованої демократії буде залежати від результатів парламентських виборів 2012 р., успіху політичних реформ, ступеня співпраці України з Європейськими інституціями та структурами, розвитку громадянського суспільства та станом демократії у сусідніх країнах.

7. Визначивши та проаналізувавши певні закономірності, які супроводжували процес трансформації політичних еліт в Україні за період її незалежного розвитку, автор підтвердив гіпотезу дослідження про існування в Україні формальної, або фасадної демократії, в якій і політична еліта має відповідні якості. У сучасній еліті знайшли місце обрані демократи у коаліції з колишніми аутсайдерами партійно-державного апарату, “перебіжчиками”, які змінюють свої політичні уподобання з кожним приходом нової влади. Невипадково, часто представники цієї еліти недовго залишаються у великій політиці, будучи нездатними по-справжньому оволодіти її правилами, стилем і методами державного управління, пізнати їх особливості й закономірності. Таким чином, автор вважає, що на сучасному етапі державотворення великою практичною проблемою для української еліти є брак ідеології, чіткої політичної програми дій і почуття соціальної відповідальності. Цим вона і відрізняється від еліт розвинених країн світу (США, Німеччини, Франції, Данії та ін.).

8. Масштабність завдань у галузі розвитку інтелектуального потенціалу українського суспільства об’єктивно потребує оновлення та омолодження управлінської еліти, вироблення і застосування нових високих стандартів для державних управлінських кадрів. Формування еліти повинно змінюватися у напрямку до демократизації. Усе ж недостатня демократичність цього процесу, збереження традицій закритого типу формування еліти призводить до зниження критеріїв їх селекції. Непрозорість системи рекрутування еліти пов’язана зі слабкістю її ядер (політичних партій, громадських організацій), перш за все, демократичного спрямування. У цих аспектах важливого значення набуває застосування в Україні позитивного європейського, американського та канадського досвіду формування, трансформації та методів добору якісної політичної еліти.

9. Вдосконалення виборчої системи в Україні безпосередньо залежить від дотримання загальноновизнаних світових стандартів у нормативному забезпеченні та практиці виборів. Проаналізувавши європейський досвід ефективного застосування систем

преференційного голосування, зважаючи на всі означені переваги та недоліки, автор вважає, що дуже важливо саме зараз внести відповідні зміни у виборче законодавство для забезпечення запровадження відкритих виборчих списків.

10. Цікавим для застосування на практиці в Україні виступає досвід використання для ведення результативної ефективної політики управлінською елітою США “Мозкових центрів” або “Аналітичних центрів” - недержавних (громадських) дослідницьких організацій (НДО), що також посприяє розвитку громадянського суспільства в цілому.

В якості практичних порад з міжнародного досвіду можна запропонувати Системні принципи “за заслуги” законодавчо введені Актом Цивільної служби реформ США у 1978 р. , які зобов’язують:

– Наймати, обирати і просувати по службі працівників за заслугами після чесного і відкритого конкурсу.

– Оцінювати і підвищувати працівників і претендентів чесно та рівноцінно, незважаючи на їхні політичні вподобання, расу, колір, релігію, гендерну та національну приналежність, майнове становище, вік, та належно дотримувати їхніх приватних і конституційних прав.

– Забезпечувати рівну оплату праці працівників, рівноцінну зробленій ними роботі і заохочення за відмінне виконання.

– Підтримувати у працівників високі стандарти чесності, поведінки і турботи про суспільні інтереси.

– Керувати працівниками кваліфіковано та ефективно.

– Заохочувати працівників на основі показників результативності їх роботи.

– Навчати та тренувати працівників, якщо це принесе результат кращого організаційного чи індивідуального плану.

– Захищати працівників від неналежного політичного впливу.

Зразок подання щодо захисту випускної роботи

Державний вищий навчальний заклад
«Ужгородський національний університет»

**ПОДАННЯ
ГОЛОВІ ДЕРЖАВНОЇ ЕКЗАМЕНАЦІЙНОЇ КОМІСІЇ
ЩОДО ЗАХИСТУ МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ**

Направляється студент(ка) _____ до захисту
(прізвище та ініціали)
магістерської роботи за спеціальністю 8.150101 «Державна служба»
– Державна служба

на тему: _____

Дипломна робота і рецензія додаються.

Декан факультету суспільних наук
проф. Остапець Ю.О. _____
(підпис)

Довідка про успішність

_____ за період навчання на факультеті суспільних наук
(прізвище та ініціали студента)

з 20____ року до 20____ року повністю виконав навчальний план за спеціальністю з таким розподілом оцінок за:

національною шкалою: відмінно _____%, добре _____%, задовільно _____%;

шкалою ECTS: А _____%; В _____%; С _____%; D _____%; E _____%.

Секретар факультету _____
(підпис) (прізвище та ініціали)

Висновок керівника магістерської роботи

Студент(ка) _____

Керівник роботи _____
(підпис) (прізвище та ініціали)

« _____ » _____ 2014 року

Висновок кафедри про дипломну роботу

Дипломна робота розглянута. Студент (ка) _____
(прізвище та ініціали)

допускається до захисту даної роботи в Державній екзаменаційній комісії.

Завідувач кафедри політології
і державного управління

_____ проф. Лендьел М.О.
(підпис) (прізвище та ініціали)

« _____ » _____ 2014 року

Зразок рецензії випускної роботи

**Державний вищий навчальний заклад
«Ужгородський національний університет»
Факультет суспільних наук
Кафедра політології і державного управління**

РЕЦЕНЗІЯ НА МАГІСТЕРСЬКУ РОБОТУ

Студента (-ки) _____ ,
(прізвище, ім'я, по батькові)

_____ курсу, _____ групи, спеціальність «Державна служба»
(денна / заочна форма навчання).

Тема роботи: _____

Реєстраційний номер: _____. **Дата реєстрації:** « » ____ 201__ р.

Науковий керівник: _____

(науковий ступінь, вчене звання, посада, прізвище, ім'я, по батькові)

Рецензент: _____

(науковий ступінь, вчене звання, посада, прізвище, ім'я, по батькові)

ЗМІСТ РЕЦЕНЗІЇ

1.Актуальність теми дослідження:

2.Оцінка вступу до роботи, його змістового наповнення:

3.Ступінь опрацювання джерельної бази:

8. Висновок рецензента:

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Структурні частини / Оцінювання роботи	Максимальний бал	Рекомендований бал рецензента
1. Актуальність теми дослідження	10	
2. Оцінка вступу до роботи, його змістового наповнення	10	
3. Ступінь опрацювання джерельної бази	20	
4. Оцінка змісту розділів роботи	30	
5. Обґрунтованість і достовірність отриманих результатів	20	
6. Якість оформлення, оцінка мови і стилю виконаної роботи	10	
ВСЬОГО БАЛІВ:	100	

Виставлена рецензентом загальна оцінка:

«_____», «_____», (_____).
(бали) (за шкалою ECTS) (за національною шкалою)

«_____» _____ 201__ р. _____
(дата) (підпис рецензента)

ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК ТЕМ МАГІСТЕРСЬКИХ РОБІТ

1. Еволюція, сучасний досвід та світові тенденції організації управління державною службою.
2. Удосконалення Державної служби України в контексті європейської інтеграції.
3. Реформування інституту Державної служби України: ключові чинники, сучасні тенденції та перспективи.
4. Організаційно-правові засади розвитку державної служби в Україні.
5. Місьцеве самоврядування в Україні: проблеми становлення і розвитку.
6. Механізми виконавчої влади в Європейському Союзі: досвід для України.
7. Аналіз та пропозиції до Національної антикорупційної стратегії на 2011 – 2015 роки.
8. Зарубіжний досвід запобігання та протидії корупції та можливості його застосування у вітчизняній практиці
9. Принципи та особливості діяльності органів державної служби – держав членів Європейського Союзу.
10. Основні характеристики сучасної моделі державної служби в США.
11. Теоретико-методичні підходи до оцінки ефективності управління в органах державної влади.
12. Підходи та технології координації взаємовідносин структурних підрозділів державної влади.
13. Співвідношення влади та самоврядування в процесі управління еколого-економічним розвитком регіону.
14. Організація системи зв'язків з громадськістю в органах державної влади.
15. Управління процесами надання послуг органами державної влади та місцевого самоврядування.
16. Оцінка ефективності реалізації соціально-економічних програм.
17. Формування системи адміністративного менеджменту в органах державної виконавчої влади.
18. Формування іміджу органу місцевого самоврядування (на прикладі...).

19. Організація ефективної взаємодії органів місцевого самоврядування з органами державної влади у сфері забезпечення соціального захисту населення.
20. Політична влада і технологія управлінської діяльності та рішень.
21. Формування інформаційного середовища органів державної влади та місцевого самоврядування.
22. Етика професійної діяльності державного службовця як інструмент соціального менеджменту.
23. Політичне керівництво і державне управління: аналіз взаємозв'язку і взаємодії.
24. Етнонаціональна обумовленість політичної та адміністративної реформ: регіональний рівень.
25. Участь органів самоорганізації населення у формуванні та реалізації програм соціально-економічного розвитку населених пунктів (на прикладі ... району Закарпатської області).
26. Взаємодія місцевих органів виконавчої влади та місцевого самоврядування у вирішенні проблем соціально-економічного розвитку регіону (на прикладі ... району Закарпатської області).
27. Реалізація екологічної політики на місцевому рівні (на прикладі ... району Закарпатської області).
28. Правове регулювання розподілу компетенцій державних адміністрацій та органів місцевого самоврядування.
29. Трансформація адміністративно-територіального устрою та її вплив на структурні зміни в системі державного управління.
30. Територіальна організація влади: формування нової моделі.
31. Адміністративна реформа: формування нової моделі територіального управління.
32. Демографічний розвиток України: проблеми та перспективи.
33. Механізм розвитку підприємництва в регіоні: практика та шляхи підвищення рентабельності.
34. Механізм управління бюджетними та позабюджетними коштами району, міста...
35. Надання адміністративних послуг місцевими органами виконавчої влади й органами місцевого самоврядування: проблеми якості послуг.
36. Розмежування політичних і адміністративних посад. Департизація і професіоналізація апарату органів влади на місцевому рівні.

37. Вітчизняний та зарубіжний досвід державного управління: проблеми узагальнення, відбору і адаптації до сучасних умов України.
38. Форми участі політичних партій у здійсненні державної влади та місцевого самоврядування.
39. Розробка механізмів залучення територіальних громад до вирішення проблем соціально-економічного розвитку регіону.
40. Світовий досвід місцевого самоврядування та перспективи його інституціонально-системного втілення в Україні.
41. Світовий досвід побудови електронного уряду.
42. Взаємодія жіночих громадських організацій з органами державної влади як фактор здійснення гендерної політики в Україні.
43. Становлення та функціонування органів державної влади в Україні в контексті євроінтеграційних процесів (1991 – 2010 рр.).
44. Нормативно-правове забезпечення розвитку зеленого туризму (на прикладі Закарпатської області).
45. Напрямки удосконалення управління закладами загальної середньої освіти Закарпатської області.
46. Формування державного реєстру виборців України: адаптація світового досвіду.
47. Особливості державної підтримки АПК у контексті євро регіональної політики України.
48. Місце іміджу в діяльності службовців місцевих органів виконавчої влади та шляхи його формування.
49. Корупція в органах державної виконавчої служби: причини та шляхи запобігання.
50. Сучасна державна політика України в сфері діяльності територіальних органів юстиції: впровадження європейського досвіду.
51. Правове забезпечення ведення державного земельного кадастру в Україні та шляхи його вдосконалення.
52. Взаємодія органів виконавчої влади та місцевого самоврядування Закарпатської області з національно-культурними товариствами.
53. Упровадження стандартів Ради Європи у сфері захисту прав національних меншин в Україні.
54. Органи юстиції у системі інститутів державної виконавчої влади України: шляхи реформування у контексті європейської інтеграції.

ПРО АВТОРІВ ВИДАННЯ

Лендьел Мирослава Олександрівна, доктор політичних наук, професор, завідувач кафедри політології і державного управління Ужгородського національного університету;

Петрецький Віктор Васильович, кандидат історичних наук, доцент кафедри політології і державного управління Ужгородського національного університету;

Попадюк Надія Іванівна, кандидат наук з державного управління, доцент кафедри політології і державного управління Ужгородського національного університету;

Токар Маріан Юрійович, кандидат історичних наук, професор кафедри політології і державного управління Ужгородського національного університету;

Черленяк Іван Іванович, доктор наук з державного управління, професор кафедри політології і державного управління Ужгородського національного університету.

**ПРО КАФЕДРУ
політології і державного управління
факультету суспільних наук
Ужгородського національного університету**

Кафедра політології і державного управління УжНУ має тривалу історію свого становлення. В умовах радянського періоду (1964–1989 роки) вона носила назву кафедри наукового комунізму, згодом упродовж 1989 – 1991 років іменувалася кафедрою наукового соціалізму. Впродовж 1991 – 1994 років, під назвою «кафедра політології» (до початку 2013 року), вона мала статус загально-університетської. З вересня 1994 року кафедра переведена на історичний факультет, а з березня 2006 року, в зв'язку зі створенням факультету суспільних наук, включена до його структури.

У червні 1998 року рішенням Державної акредитаційної комісії Міністерства освіти і науки України кафедра отримала ліцензію на право підготовки спеціалістів-політологів. Перший випуск зі спеціальності «Політологія» кафедра здійснила в червні 2002 року. Тоді 18 студентів-політологів успішно захистили наукові роботи та вперше в історії Закарпаття здобули дипломи бакалаврів-політологів. Наступного року відбувся перший випуск студентів освітньо-кваліфікаційного рівня «Спеціаліст». У 2004 році кафедра долучилася до випуску перших в історії краю магістрів політології. Того ж року відбувся перший набір студентів на заочну форму навчання.

У липні 2013 року рішенням Державної акредитаційної комісії Міністерства освіти і науки України кафедрі політології і державного управління надано ліцензію на право підготовки магістрів державної служби. Таким чином, нині кафедра забезпечує підготовку фахівців за двома напрямками: 0403 – «Політологія» та 1501 – «Державне управління» за чотирма освітньо-кваліфікаційними рівнями: «Бакалавр» – з нормативним терміном навчання 4 роки (8 семестрів), кваліфікація «Бакалавр політології» (6.030104); «Спеціаліст» – з нормативним терміном навчання 1 рік (2 семестри), кваліфікація «Політолог. Викладач суспільних наук» (7.03010401); «Магістр» – з нормативним терміном навчання 1 рік (2 семестри), кваліфікація «Магістр. Викладач суспільних наук» (8.03010401); «Магістр» – з нормативним терміном навчання 1 рік (3 семестри), кваліфікація «Магістр державної служби» (8.15010002). Крім підготовки фахівців політологів і магістрів державної служби кафедра виконує функцію

читання навчальних дисциплін «Політологія» та «Соціологія» для студентів усіх навчальних підрозділів (інститутів і факультетів) УжНУ.

Першим завідувачем кафедри політології в університеті був кандидат філософських наук, доцент Володимир Лаврентійович Боднар. Згодом кафедру очолювали доктор історичних наук, професор Микола Миколайович Вегеш та кандидат політичних наук, професор Юрій Олександрович Остапець. З січня 2013 року кафедру очолює доктор політичних наук, професор Мирослава Олександрівна Лендъел.

Сьогодні колектив кафедри налічує 27 викладачів (4 професори, 15 доцентів, 3 старші викладачі, 5 викладачів) і двоє провідних спеціалістів. У розрізі наукових ступенів кафедра представлена 1 доктором політичних наук, 1 доктором з державного управління, 1 доктором історичних наук, 9 кандидатами політичних наук, 6 кандидатами історичних наук, 2 кандидатами наук з державного управління та 1 кандидатом філософських наук. Половина викладацького персоналу – в минулому найкращі випускники та безпосередні вихованці кафедри.

Матеріально-технічна та інформаційна база спеціальності динамічно доповнюється підготовленими професорсько-викладацьким складом кафедри навчально-методичними посібниками. До прикладу, такі колективні видання викладачів кафедри політології як «Людина і суспільство» (1994), «Основи політології» (2000), «Навчальні програми кафедри політології Ужгородського національного університету» в 2 частинах (2002), «Конкурсні тестові завдання для вступників: Людина і суспільство» (2007), «Наукова робота студентів факультету суспільних наук: організація, виконання, оцінювання» (2007, 2009, 2010), «Політологія: Підручник» (2008). Останнє видання за редакцією професора Миколи Миколайовича Вегеша затверджене Міністерством освіти і науки України побачило світ у видавництві «Знання». Своєрідною «родзинкою» навчального підручника є комп'ютерний додаток у формі CD-диску, де представлені програма навчального курсу «Політологія», методичні матеріали до написання наукових робіт студентів а також тестові завдання для самоконтролю.

Наукові праці як викладачів, так студентів-політологів публікуються в таких університетських виданнях як «Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Політологія. Соціологія.

Філософія», «Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Історія», «Регіональні студії», «Регіоналістика», «Соціально-політичні студії».

Викладачі кафедри є авторами індивідуальних та колективних наукових монографій, експертами в міжнародних грантових проектах. Значний науковий потенціал кафедри ілюструє той факт, що завідувач кафедри, проф. Мирослава Олександрівна Лендзел паралельно очолює НДІ Центральної Європи, а проф. Маріан Юрійович Токар – директор НДІ політичної регіоналістики. Вони виступають організаторами проведення наукових читань, міжнародних наукових конференцій та грантових проектів. Наразі колектив кафедри здійснює виконання комплексної наукової теми «Електоральні, політичні, культурні та етнонаціональні проблеми розвитку України та країн Центрально-Східної Європи», в рамках якої найближчим часом планується видання колективної монографії «Політичні трансформації у країнах Центральної Європи наприкінці ХХ – на початку ХХІ століть».

Викладачі кафедри політології і державного управління активно співпрацюють із вченими сусідніх держав у рамках підписаних двосторонніх міжнародних угод і виконання грантових проектів. Зокрема, з Академією Наук Угорщини, Інститутом політології Пряшівського університету, факультетом соціальних та економічних наук Університету Коменського в Братиславі (Словацька Республіка), кафедрою політології Жешувського університету (Республіка Польща), факультетом політичних наук, управління та комунікації Університету ім. Бабеш-Бояї (м. Клуж-Напока), Музеєм історії Сату Маре (Румунія).

Науково-методичне завдання

НАУКОВА РОБОТА ДЛЯ МАГІСТРА

Методичні рекомендації до написання та захисту магістерських робіт для студентів спеціальності 8.150101 «Державна служба»

Упорядники: Лендьел М.О., Петрецький В.В., Попадюк Н.І.,
Токар М.Ю., Черленяк І.І.

Навчально-методична серія «Кафедра» / № 8

(створена рішенням кафедри політології і державного управління
ФСН УжНУ, протокол № 7 від 26 лютого 2014 року)

Н – 34

Наукова робота для магістра: методичні рекомендації до написання та захисту магістерських робіт для студентів спеціальності 8.150101 «Державна служба» / Упорядники: Лендьел М.О., Петрецький В.В., Попадюк Н.І., Токар М.Ю., Черленяк І.І.; Навчально-методична серія «Кафедра» / № 8; Ужгород. нац. ун-тет; Ф-т сусп. наук; Каф. політології і державного управління. – Ужгород, 2014. – 52 с.

Видання містить методичні матеріали щодо вимог до вибору теми, опрацювання джерел, написання, оформлення та процедури захисту кваліфікаційних робіт випускниками магістратури за спеціальністю «Державна служба».

Для студентів магістратури, керівників та рецензентів магістерських робіт.

УДК 35(076)
ББК Ф033.141.3я73-5